

Ovaj je tekst namijenjen isključivo dokumentiranju i nema pravni učinak. Institucije Unije nisu odgovorne za njegov sadržaj. Vjerodostojne inačice relevantnih akata, uključujući njihove preambule, one su koje su objavljene u Službenom listu Europske unije i dostupne u EUR-Lexu. Tim službenim tekstovima može se izravno pristupiti putem poveznica sadržanih u ovom dokumentu.

► **B**

DIREKTIVA VIJEĆA 1999/74/EZ

od 19. srpnja 1999.

o minimalnim uvjetima za zaštitu kokoši nesilica

(SL L 203, 3.8.1999., str. 53.)

Koju je izmijenila:

		Službeni list		
		br.	stranica	datum
► <u>M1</u>	Uredba Vijeća (EZ) br. 806/2003 od 14. travnja 2003.	L 122	1	16.5.2003.
► <u>M2</u>	Direktiva Vijeća 2013/64/EU od 17. prosinca 2013.	L 353	8	28.12.2013.
► <u>M3</u>	Uredba (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017.	L 95	1	7.4.2017.



DIREKTIVA VIJEĆA 1999/74/EZ
od 19. srpnja 1999.
o minimalnim uvjetima za zaštitu kokoši nesilica

Članak 1.

1. Ova Direktiva propisuje minimalne uvjete za zaštitu kokoši nesilica.

2. Ova Direktiva se ne primjenjuje na:

— objekte s manje od 350 kokoši nesilica,

— objekte za uzgoj matičnog jata nesilica.

Za takve objekte i dalje vrijede važeći zahtjevi Direktive 98/58/EZ.

Članak 2.

1. Kad je potrebno, primjenjuju se definicije iz članka 2. Direktive 98/58/EZ.

2. Nadalje, dodatno se za potrebe ove Direktive primjenjuju sljedeće definicije:

(a) „kokoši nesilice” znači kokoši vrste *Gallus gallus* koje su dosegle zrelost za nesenje i drže se za proizvodnju jaja koja nisu namijenjena valenju;

(b) „gnijezdo” znači odvojen prostor za nesenje jaja, čiji pod s kojim kokoši dolaze u dodir ne smije biti od žičane mreže, za svaku kokoš pojedinačno ili za skupinu kokoši (zajedničko gnijezdo);

(c) „stelja” znači bilo koji rahli materijal koji udovoljava etološkim potrebama kokoši nesilica;

(d) „korisna površina” znači površina široka najmanje 30 cm, ne smije biti strmija od 14 %, visine najmanje 45 cm. Površina za gnijezda ne uračunava se u korisnu površinu.

Članak 3.

Sukladno sustavu ili sustavima koje su prihvatile države članice, one će osigurati da posjednici i zakupnici kokoši nesilica primjenjuju ne samo nadležne odredbe Direktive 98/58/EZ, zatim Priloga toj Direktivi, već i zahtjeve specifične za svaki dolje spomenuti sustav, i to:

(a) ili odredbe utvrđene u poglavlju I. u vezi s alternativnim sustavima;

(b) ili odredbe utvrđene u poglavlju II. u vezi sa sustavom neobogaćenih kaveza;

▼B

(c) ili odredbe poglavlja III. o obogaćenim kavezima.

POGLAVLJE I.

Odredbe primjenjive na alternativne sustave*Članak 4.*

1. Države članice osigurat će da s 1. siječnja 2002. svi novosagrađeni ili obnovljeni proizvodni sustavi iz ovog poglavlja i svi takvi proizvodni sustavi koji se prvi put stavljaju u uporabu ispunjavaju dolje navedene minimalne zahtjeve:

1. Svi sustavi moraju biti opremljeni tako da sve kokoši nesilice imaju:

- (a) najmanje 10 cm prostora za hranjenje po jednoj kokoši kod ravnih hranilica, odnosno najmanje 4 cm prostora za hranjenje po jednoj kokoši kod okruglih hranilica;
- (b) najmanje 2,5 cm prostora za piće po jednoj kokoši kod ravnih pojilica, odnosno najmanje 1 cm prostora za piće po jednoj kokoši kod okruglih pojilica.

Kod napajanja kapljičnim pojilicama i šalicama za napajanje mora biti najmanje jedna pojilica na 10 kokoši. Ako su mjesta za napajanje opskrbljena fiksno postavljenim pojilicama, tada se u dometu svake kokoši moraju nalaziti barem po dvije šalice za napajanje ili dvije kapljične pojilice;

- (c) najmanje po jedno gnijezdo na sedam kokoši. U slučaju zajedničkih gnijezda, mora biti osiguran najmanje 1 m² gnijezda za najviše 120 kokoši;
 - (d) najmanje 15 cm dužine odgovarajuće prečke (bez oštih rubova) po jednoj kokoši. Prečke ne smiju biti postavljene iznad stelje. Vodoravna udaljenost među pojedinim prečkama mora biti najmanje 30 cm. Vodoravna udaljenost između prečke i zida mora biti najmanje 20 cm;
 - (e) najmanje 250 cm² površine sa steljom po kokoši, koja mora pokrivati najmanje jednu trećinu podne površine.
2. Podovi moraju biti oblikovani tako da odgovarajuće podupru svaki naprijed okrenuti prst na obje noge.
3. Osim odredaba predviđenih u točkama 1. i 2.:
- (a) ako se koriste sustavi držanja pri kojima se kokoši nesilice mogu slobodno kretati među pojedinačnim etažama:
 - i. ne smije biti više od četiri etaže;
 - ii. među pojedinim etažama mora biti najmanje 45 cm prostora;
 - iii. pojilice i hranilice moraju biti raspoređene tako da su jednako dostupne svim kokošima;

▼B

- iv. etaže moraju biti uređene tako da izmet ne pada na donje etaže;
- (b) Kod sustava držanja pri kojem kokoši nesilice imaju uređen isput:
- i. mora biti osigurano više otvora za neposredni izlazak u slobodni prostor, visokih najmanje 35 cm i širokih najmanje 40 cm te razmještenih po cijeloj dužini objekta. U svakom slučaju, na skupinu od 1 000 kokoši zajednički otvor mora iznositi 2 m;
 - ii. otvoreni ispusti moraju:
 - imati površinu primjerenu gustoći naseljenosti i prirodi terena da bi se spriječila bilo kakva zaraza,
 - biti opremljeni zaklonom od nepovoljnih vremenskih uvjeta i grabežljivaca te imati odgovarajuće pojilice ako je to potrebno;
4. Gustoća naseljenosti ne smije biti veća od devet kokoši nesilica na m² korisne površine.

Međutim, gdje je korisna površina jednaka raspoloživoj zemljanoj površini, države članice mogu do 31. prosinca 2011. odobriti gustoću naseljenosti od 12 kokoši na m² korisne površine na onim objektima koji primjenjuju ovaj sustav na dan 3. kolovoza 1999.

2. Države članice osigurat će da se minimalni zahtjevi određeni u stavku 1. primijene na svim alternativnim sustavima od 1. siječnja 2007.

POGLAVLJE II.

Odredbe primjenjive na držanje u sustavima s neobogaćenim kavezima*Članak 5.*

1. Države članice osigurat će da s 1. siječnja 2003. svi sustavi s kavezima iz ovog poglavlja ispunjavaju dolje navedene minimalne zahtjeve:

1. za svaku kokoš nesilicu na raspolaganju mora biti najmanje 550 cm² površine, mjereno u vodoravnoj ravnini, što se može primjenjivati bez ograničenja, posebno ne uključujući žljebove za hranjenje koji bi mogli znatno smanjiti raspoloživu površinu;
2. na raspolaganju mora biti žlijeb za hranjenje bez prepreka i dužine najmanje 10 cm po jednoj kokoši u kavezu;
3. ako nisu na raspolaganju kapljične pojilice ili šalice za napajanje, svaki kavez mora imati pojilicu u obliku žlijeba za neprekidno napajanje vodom jednake duljine kao i žlijeb za hranjenje, spomenute u točki 2. Ako su mjesta za napajanje opskrbljena fiksno postavljenim pojilicama, tada se u dometu svakog kaveza moraju nalaziti barem po dvije šalice za napajanje ili dvije kapljične pojilice;

▼B

4. kavezi moraju biti visoki najmanje 40 cm na najmanje 65 % površine kaveza i ne niži od 35 cm na bilo kojoj točki;
 5. podovi kaveza moraju biti oblikovani tako da odgovarajuće podupiru svaki od naprijed okrenutih prstiju na svakoj nozi. Nagib poda ne smije biti veći od 14 % ili 8 %. Ako podovi nisu napravljeni od pravokutne žičane mreže, države članice mogu dopustiti veći nagib poda;
 6. kavezi moraju biti opremljeni odgovarajućim materijalom za trošenje kandži.
2. Države članice osiguravaju da se držanje u kavezima iz ovog poglavlja zabranjuje od 1. siječnja 2012. Osim toga, od 1. siječnja 2003. kavezi iz ovog poglavlja ne smiju se proizvoditi niti kupovati niti stavljati u uporabu prvi put.

▼M2

3. Odstupajući od stavka 2. u Mayotteu kao najudaljenijoj regiji u smislu članka 349. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (dalje u tekstu „Mayotte”), kokoši nesilice mogu se nastaviti držati u kavezima iz ovog poglavlja [...] do 31. prosinca 2017.

Od 1. siječnja 2014. na Mayotteu se kavezi iz ovog poglavlja ne smiju se proizvoditi niti stavljati u uporabu prvi put.

Jaja proizvedena u objektima gdje se kokoši nesilice drže u kavezima iz ovog poglavlja smiju se stavljati samo na lokalno tržište Mayottea. Ta jaja i njihova pakiranja jasno su označeni posebnom oznakom kako bi se omogućile potrebne kontrole. Jasan opis te posebne oznake priopćuje se Komisiji do 1. siječnja 2014.

▼B

POGLAVLJE III.

Odredbe primjenjive na držanje u sustavima s obogaćenim kavezima*Članak 6.*

Države članice osigurat će da s 1. siječnja 2002. svi kavezi iz ovog poglavlja ispunjavaju dolje navedene minimalne zahtjeve:

1. sve kokoši nesilice moraju imati:
 - (a) najmanje 750 cm² površine kaveza po kokoši, od čega 600 cm² korisne površine; visina kaveza, osim visine nad korisnom površinom, mora iznositi najmanje 20 cm na svakoj točki, a ukupna površina ni kod jednog kaveza ne smije biti manja od 2 000 cm²;
 - (b) gnijezdo;
 - (c) stelju koja omogućava kljucanje i čeprkanje;

▼ B

- (d) odgovarajuće prečke dužine najmanje 15 cm po jednoj kokoši;
2. na raspolaganju mora biti žlijeb za hranjenje bez prepreka i dužine najmanje 12 cm po jednoj kokoši u kavezu;
 3. svaki kavez mora imati na raspolaganju sustav za napajanje dostatan broju kokoši; ako se koriste kapljične pojilice ili šalice za napajanje, najmanje dvije moraju biti dostupne svakoj kokoši;
 4. u svrhu olakšavanja inspekcije, naseljavanja ili vadenja kokoši, prolaz među pojedinim redovima kaveza mora biti širok najmanje 90 cm, a udaljenost od poda objekta do prvog reda kaveza mora iznositi najmanje 35 cm;
 5. kavezi moraju biti opremljeni odgovarajućim materijalom za trošenje kandži.

POGLAVLJE IV.

Završne odredbe*Članak 7.*

Države članice osiguravaju da gospodarstva za koja vrijedi ova Direktiva registriraju nadležna tijela te da dobiju jedinstveni registracijski broj gospodarstva koji omogućava sljedivost jaja danih na tržište za prehranu ljudi.

Dogovori za provedbu ovog članka utvrdit će se do 1. siječnja 2002. u skladu s postupkom predviđenim u članku 11.

*Članak 8.***▼ M3**

2. Države članice do 31. kolovoza svake godine Komisiji dostavljaju godišnje izvješće za prethodnu godinu o inspekcijama koje je provelo nadležno tijelo u svrhu provjere usklađenosti sa zahtjevima ove Direktive. Izvješće je popraćeno analizom najozbiljnijih nalaza o neusklađenosti i nacionalnim akcijskim planom za sprečavanje ili smanjenje njihove pojave u predstojećim godinama. Komisija sažetke tih izvješća dostavlja državama članicama.

▼ B

3. Od 1. siječnja 2002. Komisija će u skladu s postupkom predviđenim u članku 11. podnijeti prijedloge o usklađivanju sljedećeg:

▼ M3**▼ B**

(b) oblika i sadržaja izvješća iz stavka 2. i učestalosti kojom se moraju podnositi.

▼ M3

▼B*Članak 10.*

Najkasnije 1. siječnja 2005. Komisija podnosi Vijeću izvješće, sastavljeno na temelju mišljenja Znanstvenog veterinarskog odbora, o različitim sustavima držanja kokoši nesilica, a posebno onima na koje se odnosi ova Direktiva, uzimajući u obzir patološke, zootehničke, fiziološke i etološke aspekte različitih sustava, kao i utjecaj na zdravlje i okoliš.

To izvješće također se sastavlja i na temelju studije o društveno-gospodarskim implikacijama i njihovom djelovanju na gospodarske partnere Zajednice.

Nadalje, prilažu se odgovarajući prijedlozi, uzimajući u obzir zaključke izvješća i ishod pregovora Svjetske trgovinske organizacije (WTO).

Vijeće o tim prijedlozima djeluje kvalificiranom većinom u 12 mjeseci od dana podnošenja.

▼M1*Članak 11.*

1. Komisiji pomaže Stalni odbor za hranidbeni lanac i zdravlje životinja osnovan u skladu s člankom 58. Uredbe (EZ) br. 178/2002 ⁽¹⁾.

2. Prilikom pozivanja na ovaj članak, primjenjuju se članci 5. i 7. Odluke 1999/468/EZ ⁽²⁾.

Rok utvrđen u članku 5. stavku 6. Odluke 1999/468/EZ iznosi tri mjeseca.

3. Odbor donosi vlastiti poslovnik.

▼B*Članak 12.*

Direktiva 88/166/EEZ ovime se stavlja izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2003.

Članak 13.

1. Države članice donose zakone i druge propise, uključujući kaznene odredbe, potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom najkasnije do 1. siječnja 2002. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

Kad države članice donose ove mjere, te mjere prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja određuju države članice.

⁽¹⁾ SL L 31, 1.2.2002., str. 1.

⁽²⁾ SL L 184, 17.7.1999., str. 23.

▼B

2. Države članice mogu, poštujući opća pravila predviđena Ugovorom, na svojem državnom području zadržati ili primijeniti odredbe o zaštiti kokoši nesilica, koje su strože od predviđenih odredbi Direktive. One obavješćuju Komisiju o svim mjerama poduzetim u tom smislu.
3. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 14.

Ova Direktiva stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europskih zajednica*.

Članak 15.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

*PRILOG*

Osim relevantnih odredaba Priloga Direktivi 98/58/EZ, primjenjuju se sljedeći zahtjevi:

1. Posjednik ili skrbnik mora osigurati pregled kokoši najmanje jednom dnevno.
2. Jačina buke mora biti minimalna. Treba izbjegavati stalnu i iznenadnu buku. Ventilatori, oprema za hranjenje i druga oprema konstruira se, smješta, radi i održava tako da uzrokuje najmanju moguću buku.
3. Svi objekti moraju biti primjereno osvijetljeni tako da sve kokoši mogu vidjeti jedna drugu i da su jasno vidljive te da mogu percipirati svoju okolinu i pokazivati uobičajeni stupanj aktivnosti. Ako se raspolože prirodnim osvjetljenjem, otvori za svjetlo moraju biti izgrađeni tako da se svjetlost jednako-mjerno raspodijeli u prostoru.

U prvim danima nakon naseljavanja, režim osvijetljenja mora biti takav da spriječi zdravstvene smetnje i smetnje ponašanja. Shodno tome, mora se pratiti 24-satni ritam osvijetljenja i uključiti prikladno neprekidno razdoblje mraka, u trajanju ovisnom o indikacijama, oko jedne trećine dana, tako da se kokoši mogu odmoriti i izbjeći probleme imunodepresije ili očnih anomalija. Zado-voljavajuće razdoblje zamračenja treba omogućiti kada je svjetlo slabo tako da se kokoši mogu smjestiti bez nemira ili ozljeđivanja.

4. Dijelovi objekata, opreme i instrumenata koji dolaze u dodir s kokošima moraju biti redovno detaljno čišćeni i dezinficirani, a posebno u slučaju pražnjenja objekta i prije ponovnog naseljavanja. Tijekom boravka kokoši u objektu, sve površine i sva oprema moraju biti održavane primjereno čistima.

Feces se treba odstranjivati koliko je potrebno često, a uginule kokoši treba uklanjati svaki dan.

5. Kavezi moraju biti adekvatno opremljeni tako da kokoši ne mogu pobjeći.
6. Kod kaveza s dvije ili više etaža mora biti osigurana mogućnost nesmetane kontrole svih kaveza kao i pristup do svake kokoši.
7. Vrata kaveza moraju biti takvog oblika i veličine da se iz kaveza može izvadi ili u njega staviti odrasla kokoš a da joj se tim postupkom ne prouzroče patnje niti ozljede.
8. Ne dovodeći u pitanje odredbe točke 19. Priloga Direktivi 98/58/EZ, svako se osakaćivanje zabranjuje.

Da bi se spriječilo kljucanje perja i kanibalizam, države članice mogu dopustiti skraćivanje kljunova, ali pod uvjetom da to izvede osposobljena osoba i to samo na pilićima mlađim od 10 dana koji su namijenjeni za proizvodnju jaja.